

09.07.2024

73 §

Päätös Museoviraston ilmoituksesta koskien pilaantuneen maaperän puhdistamista kiinteistöllä 91-437-1-14 Seurasaassa

HEL 2024-007399 T 11 01 00 06

Päätös

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikkö on hyväksynyt Museoviraston tekemän ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen ilmoituksen alla esitetyn mukaisesti.

Ilmoitus

Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitus koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista. Toiminta on ilmoitusvelvollista ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan.

Ilmoituksen tekijä

Museovirasto
Sturenkatu 2 a
00510 Helsinki
Y-tunnus: 0292559-2

Kiinteistön tiedot, omistaja ja haltija

Kunnostettava Museoviraston varikon alue sijaitsee Helsingin Seurasaassa kiinteistöllä 91-437-1-14. Kiinteistön omistaa Helsingin kaupunki, joka on vuokrannut sen sisältä noin 750 m2 alueen Senaatti-kiinteistöille varikkotoimintaa varten.

09.07.2024

Asian vireilletulo

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on saapunut Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikköön 21.5.2024

Ilmoitukseen on liitetty seuraavat asiakirjat:

1. Kartta kunnostusalueen rajauksesta ja arviot pilaantuneen maan massamäärästä
2. Kaavakartta
3. Uudenmaan Pohjatutkimus Oy, Seurasaari, Helsinki, Maaperän pilaantuneisuusselvitys, 26.1.2023, Tapio Strandberg Oy.
4. Museovirasto, Kunnostuksen yleissuunnitelma, Seurasaari, varikon alue, 14.5.2024, Ortek Oy.

Ilmoituksen sisältö

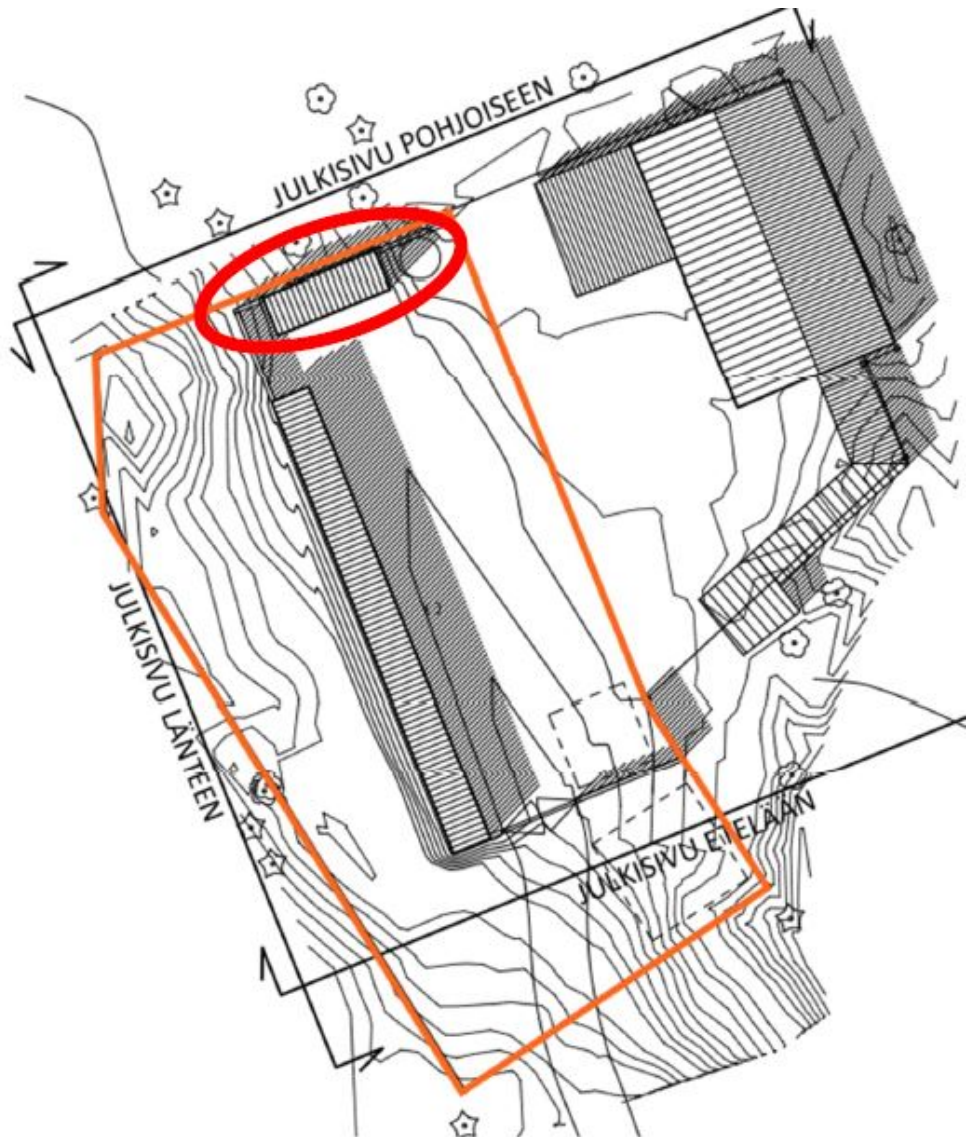
Ilmoituksessa ja sen liitteissä on esitetty seuraavat tiedot mm. maaperästä, sen pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta sekä puhdistusmenetelmästä ja -tavoitteista:

Alueen sijainti, koko ja maan käyttö

09.07.2024

Seurasaari on asemakaavassa merkitty puistoksi, joka palvelee virkistystä ja museotoimintaa. Kunnostuskohde sijaitsee tarkoitukseen kaavassa varatulla ja kaupungilta vuokratulla Museoviraston varasto- ja varikkoalueella (oranssi raja), jonne ulkopuolisilla ei ole pääsyä. Alueella on mahdollisesti varastoitu mm. kyllästettyä puuta ennen sen siirtymistä Museoviraston käyttöön. Varikko- ja varastoalueelle on suunniteltu maanrakentamista ja uusi katos vuokra-alueen pohjoisreunaan (punainen soikio).

Pilaantumisen syy ja ajankohta

Pilaantuneisuus on aiheutunut varikko- ja varastotoiminnasta. Pääasialliset haitta-aineet ovat metalleja.

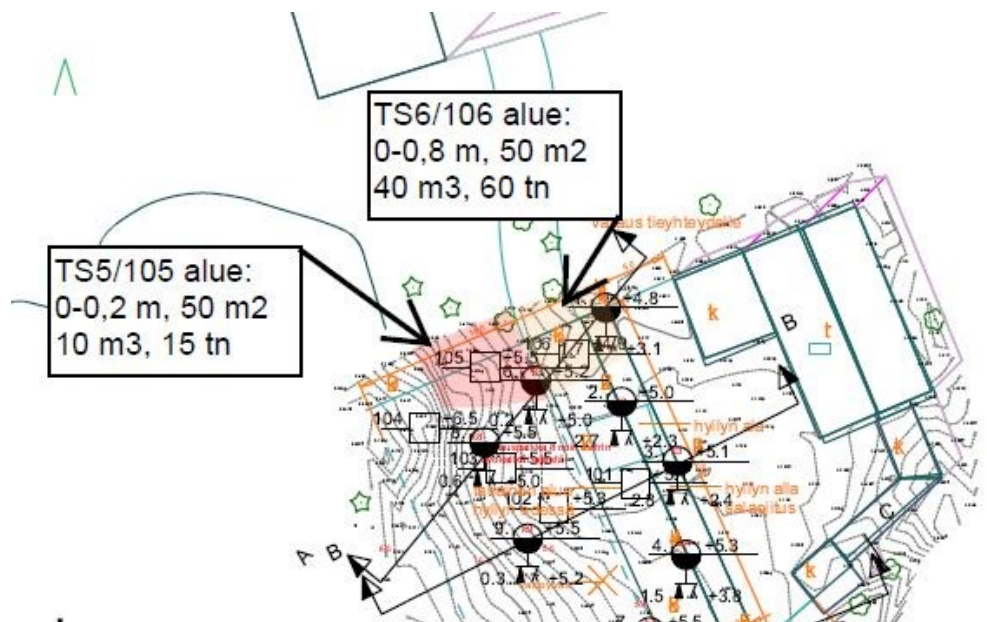
09.07.2024

Maaperä, pohjavesi ja pintavesi

Hiekkaa, soraa ja silttiä sisältävä maakerros kallion päällä on alueella alle yhden metrin paksuinen. Kohde ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä. Seurasarenselkä sijaitsee noin 120 metrin etäisyydellä.

Haitta-ainetutkimukset

Maaperän pilaantuneisuutta on tutkittu kahdeksasta näytepisteestä vuonna 2022. Vuokra-alueen pohjoisreunassa todettiin yhdessä näytepisteessä pintamaassa yli ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus kuparia ja sinkki ja yhdessä näytepisteessä syvyydellä 0–0,8 metriä alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä. Samoilta alueilta todettiin kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia arseenia ja antimonia. Pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan yhteensä noin 75 tonnia 100 m² alueella.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Kohde ei sijaitse herkän maankäytön alueella taikka tärkeällä pohjavesialueella. Kuparia todettiin yli ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus. Kupari kulkeutuu maaperässä heikosti. Kuparin kulkeutuminen vajoveden mukana kiinteistön ulkopuolelle arvioidaan heikoksi. Tällä perusteella puhdistustarpeen ja pilaantuneisuuden arvioinnissa vertailuarvona voisi käyttää ylempää ohjearvoa. Toisaalta rakentamisen vuoksi kiinteistöltä voidaan joutua poistamaan haitta-ainepitoisia massoja ja ne tulee toimittaa laitokselle, jolla on ympäristölupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.

09.07.2024

Mikäli alue ei ole jatkossa museon yleisöltä suljettuna, tulisi kunnostuksessa noudattaa tavoitteena alemmaa ohjearvoa altistumisriskin välttämiseksi.

Puhdistustavoitteet

Kunnostustavoitteena on poistaa maa-aines, jonka jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen alemman ohjearvon. Tavoitteen asettamisessa on huomioitu alueen tuleva käyttö.

Puhdistusmenetelmä ja työn toteutus

Kunnostus toteutetaan massanvaihdoilla.

Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Pilaantuneen maa-aineksen kaivua ja lajittelua ohjaa ympäristötekni-
nen valvoja, joka huolehtii mittauksista ja näytteenotosta sekä ohjaa
maa-ainekset oikeisiin vastaanottoaikoisiin.

Kuormat varustetaan asianmukaisella siirtoasiakirjalla. Siirtoasiakirjat
huolehditaan Siirto-rekisteriin ja niitä säilytetään 3 vuotta kunnostuksen
päättymisestä.

Pilaantuneen maa-aineksen eristäminen, merkitseminen, dokumentoin-
ti ja riskien arviointi

Mikäli kohteelle jää kunnostustavoitteen ylittäviä maa-aineksia, merki-
tään maa-ainekset huomiorakenteella. Kunnostuksen jälkeen laaditaan
tarvittaessa erillinen riskinarvio.

Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöriskien hallinta

Alue aidataan ja työmaa-aitaan kiinnitetään pilaantuneen maa-alueen
kunnostamisesta kertova varoituskyllä.

Haitta-ainepitoista maa-ainesta ei päästetä leviämään puhtaalle alueel-
le tai työmaan ulkopuolelle. Pilaantuneen maa-aineksen ja jätteen
kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Kuljetusautojen renkaat puhdiste-
taan tarvittaessa pesemällä tai esimerkiksi murskepatjalla ajamalla en-
nen kuin ajoneuvot poistuvat alueelta.

Kaivujen aikainen pölyäminen estetään tarvittaessa kastelulla tai peitol-
la.

Veden tutkiminen ja käsittely

09.07.2024

Kaivannot ovat matalia, joten kunnostuksen aikana ei arvioida syntyvän kaivantovesiä. Kunnostuskaivantoihin kertyvän veden laatu tutkitaan (metallit, kiintoaine) akkreditoidussa laboratoriossa. Veden pumppaamiselle varmistetaan lupa ennen pumppauksen aloitusta. Johdettava vesi käsitellään tarvittaessa ympäristölle haitattomaksi ennen maastoon johtamista.

Pilaantuneen maa-aineksen varastointi alueella

Kaivettuja maa-aineita ei lähtökohtaisesti välivarastoida pitkiä aikoja. Hetkellinen välivarastointi esimerkiksi laboratoriomääritysten tuloksia odottaessa sijoitetaan pääsääntöisesti asfaltoidulle, pilaantuneelle, kunnostamattomalle alueelle. Maaperän puhtaus varmistetaan näytteenotolla, jos välivarastoidaan pilaantumattomalla alueella.

Maa-aineksen hyödyntäminen alueella

Haitta-ainepitoisuuksiltaan kunnostustavoitteet alittavia maa-aineita hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan alueen täytöissä. Maa-aineita, joissa jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää kynnyksarvon tulee peittää vähintään puolen metrin paksuinen puhtaan (pitoisuudet alittavat kynnyksarvot) maa-aineksen kerros maan pintaan nähden.

Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Ympäristötekniikan valvoja ottaa välittömästi yhteyttä lupaviranomaisiin ja kunnostuksesta vastaavaan tahoon, jos suunnitelmissa, kunnostuksen toteuttamisessa tai laajuudessa ilmenee muutostarve. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa on kuvattu kunnostuksen yleissuunnitelmassa.

Tiedottaminen ja raportointi

Kunnostustyön aloittamisesta, osapuolista ja ympäristötekniikan valvojan yhteystiedoista ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle ennen töiden aloitusta. Myös päättymistä tiedotetaan erikseen.

Ympäristötekniikan valvoja pitää työmaapäiväkirjaa maanäytteistä, mahdollisista vesinäytteistä sekä niihin liittyvistä havainnoista. Ympäristötekniikan valvoja huolehtii myös siirtoasiakirjoista ja kuormakirjanpidosta. Kirjanpito ja esimerkki siirtoasiakirjasta esitetään loppuraportissa. Loppuraportti laaditaan kolmen kuukauden kuluttua kunnostustyön päättymisestä.

Puhdistustyön ajankohta

Työt on tarkoitus toteuttaa kesällä 2024.

09.07.2024

Ilmoituksen käsittely**Vireilläolosta ilmoittaminen, kuuleminen sekä lausunnot**

Ilmoituksen vireilläolosta tiedotettiin 24.6.2024 kiinteistön omistajaa, jolle asianosaisena varattiin tilaisuus tehdä muistutus ilmoituksesta. Ilmoituksesta ei ole pyydetty lausuntoja.

Muistutukset ja mielipiteet

Helsingin kaupunki maanomistajana muistuttaa ilmoituksesta seuraavaa:

- Ilmoituksesta ei käy selkeästi ilmi kunnostusalueen rajaus. Piirrosten perusteella alue ulottuu osittain vuokra-alueen ulkopuolelle. Mikäli kunnostustöitä tehdään vuokra-alueen ulkopuolella, tulee vuokralaisen hankkia erikseen tarvittavat luvat.
- Esitettyä kunnostustavoitetta voidaan pitää hyväksyttävänä. Maaperän pilaantuneisuuden jatkumisesta kunnostusalueen ulkopuolelle tulee välittömästi ilmoittaa Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelulle.
- Kunnostussuunnitelmassa ei ole esitetty jäännöspitoisuusnäytteiden ottamista. Kaivantojen pohjista ja seinämistä tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet riittävällä tiheydellä ja näytteet tulee analysoida laboratoriossa.
- Mikäli kaivettuja haitta-ainepitoisia massoja käytetään alueella hyödyksi, on hyötykäyttöalueiden sijainti sekä täyttöjen kerrospaksuuden ja syvyystiedot dokumentoitava huolellisesti.
- Loppuraportti pyydetään toimittamaan myös Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelulle, jotta voidaan varmistua tiedon kulusta maaperän tilan osalta. Raporttiin tulee liittää tiedot hyötykäytöstä sekä asennetuista huomiorakenteista.

Vastine

- Ilmoittaja toimitti päivitetyn piirroksen aluerajauksesta, joka vastaa vuokra-alueen rajoja.
- Tavoitteena on kunnostaa kunnostustavoitteisiin, ei ainoastaan rakentamisen edellyttämässä laajuudessa.
- Jäännöspitoisuudet kerätään seinämistä. Mikäli kunnostus ei ulotu kokonaisuudessaan kallioon asti, kerätään pohjaltakin jäännöspitoisuusnäyte.

Ratkaisu

Ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikkö on tarkastanut Mu-seoviraston ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen ilmoituksen, joka

09.07.2024

koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista Seurasaaren varikkoalueella, ja on päättänyt hyväksyä sen seuraavin määräyksin.

1. Puhdistustavoitteet ja -menetelmä

Puhdistettavan alueen maaperästä on poistettava esitetyn mukaisesti maa-aines, jossa haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 liitteessä esitetyt alemmat ohjeavot (VNA (214/2007) 2,3,4 §, YSL 135 §).

Alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava uudelleen alueen käyttötarkoituksen muuttuessa. (YSL 135 §)

Jos maaperässä todetaan aiemmin toteamattomia haitta-aineita valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnsarvot ylittävinä pitoisuuksina, maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisesti. Arviointi on toimitettava tarkastettavaksi ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen puhdistustyön jatkamista. Jos kyseiset maa-ainekset poistetaan alueelta, ei arviointia tarvitse tehdä. (VNA 214/2007; 2, 3, 4 §)

2. Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Alueelta kaivettavista maa-aineksista on määritettävä luotettavasti haitta-ainepitoisuudet siten, että maa-ainekset voidaan ohjata vastaanotto-paikkoihin, joilla on lupa ottaa vastaan ko. tavalla pilaantuneita maita. Maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksia voidaan määrittää soveltuvilla kenttämittausmenetelmillä. Vähintään 10 % kenttämittausten tuloksista tulee varmentaa laboratorioanalyysin. Jos soveltuvaa kenttämittausmenetelmää ei ole käytettävissä, maanäytteiden haitta-ainepitoisuudet tulee määrittää riittävällä määrällä laboratoriotutkimuksia. Analyysi- ja mittausmenetelmien on oltava luotettavia ja riittävän tarkkoja. Kenttämittauslaitteiden ja -välineiden on oltava tarkoitukseen sopivia, kunnossa ja oikein kalibroituja. (VNA (214/2007) 5 §, YSL 6 ja 209 §)

Mikäli poiskuljetettujen massojen kenttä- ja laboratoriotestien tulosten välillä ilmenee merkittäviä eroja, tulee siitä ilmoittaa viipymättä ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ja maa-ainesten vastaanottajalle. (JL 13 §, YSL 172 §)

Pilaantuneiden maiden kaivun jälkeen on otettava jäännöspitoisuusnäytteitä siten, että maaperästä otetaan yksi näyte kaivannon pohjalta jokaista 100 m²:n alaa kohti ja lisäksi kaivantojen reunoilta otetaan vähintään yksi edustava kokoomanäyte jokaista 20 metrin matkaa kohden maalajikohtaisesti. Jäännöspitoisuusnäytteistä on tutkittava laborato-

09.07.2024

riossa jokaisella kaivualueella tutkimuksissa todettujen pitoisuuksiltaan kynnysarvon ylittävien haitta-aineiden pitoisuudet. (YSL 6 §)

3. Pilaantuneen maa-aineksen merkitseminen, dokumentointi ja riskien arviointi

Kaivualueelle tai sen reunoille jäävät maa-ainekset, joissa jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon, on merkittävä tavanomaisesta maanrakentamisesta poikkeavalla huomiorakenteella. Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on toimitettava tarkastettavaksi suunnitelma huomiorakenteiden sijoittamisesta ennen kyseisten rakenteiden peittämistä ja kaivannon täyttöä. (JL 12, YSL 7, 16 §)

Huomiorakenteet tulee dokumentoida kunnostuksen loppuraportissa. (YSL 172 §)

4. Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Puhdistustyömaa on esitetyn mukaisesti aidattava ja varustettava pilaantuneen maan puhdistamisesta kertovin kyltein. (JL 13 §)

Pilaantuneen maan kaivu, mahdollinen esikäsittely ja varastointi sekä kuljetus on tehtävä niin, ettei pilaantunutta maata ja haitta-aineita leviä ympäristöön ilman kautta, veden mukana tai muilla tavoin. (YSL 7, 16 §, JL 13 §)

Pilaantumattomat ja eriasteisesti pilaantuneet sekä vaaralliseksi jätteenä luokiteltavat maa-ainekset sekä mahdolliset jätejakeet on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen ja kuljetuksen aikana. (JL 17 §)

Pilaantunut maa-aines on toimitettava kuormat peitettyinä käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai muussa vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely. (JL 13, 29 §)

Vaarallista jätettä sekä pilaantunutta maa-ainesta luvanvaraiseen vastaanottoaikaan kuljetettaessa on oltava mukana jätteen haltijan laatima siirtoasiakirja. Siirtoasiakirja on pääsääntöisesti laadittava sähköisenä, jätelain 121 §:n rajauksin. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (JL 121 §)

Jätteitä saa luovuttaa kuljetettavaksi vain alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin merkityille kuljetusliikkeille. (JL 29 §)

5. Veden tutkiminen ja käsittely

09.07.2024

Kaivantovedet tulee toimittaa luvanvaraiseen vastaanottoaikaan tai johtaa jätevesiviemäriin. Veden johtamisesta jätevesiviemäriin on haettava lupa sen omistajalta. Omistajan antama lupa on esitettävä ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen vesien johtamisen aloittamista. Veden poistamisesta muualle kuin jätevesiviemäriin tai luvanvaraiseen vastaanottoaikaan on toimitettava ympäristöpalveluille tarkastettavaksi erillinen suunnitelma vähintään viikko ennen veden poistamisen aloittamista. (YSL 155, 172 §)

Vain tutkitusti puhtaita kaivantovesiä voidaan imeyttää pilaantumattomaan maaperään. Vesien johtamiselle tulee olla maanomistajan hyväksyntä. Kaivantovedet on imeytettävä siten, että imeytys ei lisää haitta-aineiden kulkeutumista alueen orsi- tai pohjaveteen eikä lisää orsi- tai pohjaveden mukana aiheutuvaa haitta-aineiden kulkeutumista. Veden johtaminen ei saa aiheuttaa veden purkualueen liettymistä, vettymistä tai muuta haittaa ympäristölle. Vesinäytteistä on tutkittava ennen johtamisen aloittamista niiden vesiliukoisten haitta-aineiden pitoisuudet, joita maaperätutkimuksissa on aiemmin todettu laboratorion määritysrajan ylittävinä pitoisuuksina. (YSL 155, 172 §)

6. Pilaantuneen maa-aineksen varastointi alueella

Puhdistustyö on suunniteltava ja toteutettava siten, että massojen välivarastointi puhdistusalueella on mahdollisimman vähäistä. Kaivettuja massoja saa välivarastoida puhdistusalueella maa-ainesten esikäsitteilyn ja analysoinnin vaatiman ajan, kuitenkin korkeintaan yhden kuukauden. Välivarastoinnista on pidettävä kirjaa. (JL 13 §)

Välivarastointitoiminta on sijoitettava puhdistusalueella sellaiseen kohtaan tai muulla tavalla toteutettava siten, että toiminnasta ei aiheudu puhtaan pohjamaan ja pilaantuneiden maa-ainesten sekoittumista. (YSL 16 §, JL 13 §)

7. Maa-aineksen hyödyntäminen alueella

Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet eivät saa ylittää kynnysarvoja. Kunnostusalueelta kaivettuja maa-aineksia, joissa haitta-ainepitoisuudet ovat tutkitusti kynnysarvojen ja alempien ohjearvojen välissä voidaan käyttää kunnostusalueella hyödyksi ilmoituksessa esitetyn mukaisesti. Selvästi haitta-aineelta haisevia, haihtuvia haitta-aineita, maa-aineksia, jotka sisältävät kynnysarvopitoisuuden ylittäviä pitoisuuksia POP-yhdisteitä tai elohopeaa sisältäviä maa-aineksia ei kuitenkaan saa käyttää hyödyksi. (YSL 32, 136 §, JL 5, 6, 8 §)

09.07.2024

Ilmoituksessa esitetyn maa-ainesten hyödyntämisen aloittamisesta on ilmoitettava ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle. Aloituseroituksessa on esitettävä maa-ainesten hyödyntämisspaikat. (YSL 172 §)

8. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on ilmoitettava välittömästi, jos työn aikana ilmenee oleellinen poikkeama aiemmista tutkimustuloksista tai tarve poiketa ilmoituspäätöksen mukaisesta kunnostuksesta. Tarvittaessa on lisäksi esitettävä suunnitelma puhdistustyön jatkamisesta, jotta uuden ilmoitusmenettelyn tai jatko-toimenpiteiden tarvetta voidaan harkita. (YSL 134, 136, 172 §, JL 13 §)

Jos pilaantuneisuus jatkuu ilmoituksen tarkoittaman alueen ulkopuolelle, on työn jatkamisesta siinä kohdassa esitettävä suunnitelma tarkastettavaksi ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle. Asiasta on myös viipymättä ilmoitettava myös sen maa-alueen omistajalle, jonka puolelle pilaantuneisuus jatkuu. (YSL 134, 136, 172 §, JL 13 §)

9. Jälkiseuranta

Jälkiseurannan tarpeesta on esitettävä suunnitelma ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön tarkastettavaksi loppuraportissa. (YSL 6, 7, 14 §)

10. Tiedottaminen ja raportointi

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle on tehtävä kirjallinen aloituseroitus ennen puhdistustöiden aloittamista. Mikäli kunnostus tehdään useassa osassa, jokaisesta kunnostusvaiheesta tulee tehdä aloituseroitus. Aloituseroitukselta on käytävä ilmi kunnostuksen aloitusajankohta, työn vastuuhenkilöiden ja kunnostuksen valvonnasta vastaavan ympäristöteknisen valvojan yhteystiedot työn aikana sekä kaivettujen haitta-ainepitoisten maa-ainesten vastaanottopaikat. Kunnostuksesta pidettävän kirjanpidon on oltava ajan tasalla ja valvovan viranomaisen saatavilla työn aikana. (YSL 172 §)

Varsinaisen puhdistustyön aikana ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle tulee tiedottaa työn eri vaiheiden etenemisestä. (YSL 172 §)

Puhdistustyöstä on laadittava karttaliittein havainnoitu loppuraportti. Loppuraportti on toimitettava ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ja maanomistajalle kolmen kuukauden kuluessa/esitetyn mukaisesti puhdistustyön päättymisestä. Loppuraportissa on esitettävä vähintään tiedot alueelta kaivetuista pilaantuneista maista ja niiden sijoituspaikoista, tutkimusmenetelmistä, näytteiden analysoin-

09.07.2024

nista, kunnostuksen seurannasta, mahdollisesti pilaantuneeksi jääneen alueen riskinarvio, johdetuista vesistä ja niiden käsittelystä, yhteenveto kuorma- ja siirtoasiakirjoista sekä esitys mahdollisesta jälkiseurannasta. (YSL 172 §)

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus, jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen takia päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi tai hallitsemiseksi. Päätös on annettava tiedoksi ja siitä on tiedotettava noudattaen, mitä ympäristönsuojelulain 85 §:ssä säädetään.

Edellä annetut määräykset pilaantuneen maaperän kunnostamisesta ovat tarpeellisia, jotta kiinteistön maaperä täyttää ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaiset terveyden- ja ympäristönsuojelun vaatimukset.

Maanomistajan muistutuksessa ja siitä annetussa vastineessa esitetyt seikat on otettu huomioon päätöksessä ja sen määräyksissä.

Pilaantuneisuuden arviointiperiaatteet

Valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista on säädetty maaperän yleisimpien haitta-aineksen pitoisuuksille kynnysarvot sekä alemmat ja ylempät ohjearvot. Näitä pitoisuusarvoja käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Jos jonkin haitta-aineksen pitoisuus ylittää kynnysarvon, on arvioitava maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve.

Herkkydeltään tavanomaisessa maankäytössä, kuten asuin-, puisto- ja virkistysalueilla, maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jos jonkin haitta-aineksen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon. Teollisuus-, varasto- tai liikennealueella tai muulla vastaavalla alueella maaperää pi-

09.07.2024

detään yleensä pilaantuneena, jos jonkin haitta-aineen pitoisuus ylittää ylempään ohjearvon. Vastaavalla alueella tarkoitetaan esimerkiksi päällystettyjä työpaikka-alueita, joilla ei ole asuinrakennuksia ja joiden maaperän suojelun tarve ei ole ihmisen toiminnan vuoksi erityinen. Puhdistustavoitteet voidaan määrittää myös tarkennetulla riskinarviolla, joka perustuu maankäyttöön ja muihin olosuhteisiin.

Mikäli alueen maankäyttö muuttuu myöhemmin, pitää pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioida tarvittaessa uudelleen vastaamaan muuttunutta tilannetta.

Päätöksessä pilaantumattomalla maa-aineksella tarkoitetaan maata, jossa haitta-aineiden pitoisuudet eivät ylitä kynnysarvoja.

Pilaantumattomalla maa-aineksella, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia, tarkoitetaan maata, jossa jonkin haitta-aineen pitoisuus on kynnysarvon ja alemman ohjearvon välissä.

Pilaantuneella maa-aineksella tarkoitetaan maata, jossa yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon.

Kaivettu pilaantunut maa-aines on vaarallista jätettä, jos valtioneuvoston asetuksessa jätteistä (978/2021) esitetyt kriteerit täyttyvät. Jos maa-aineksessa todetaan olevan haitallisia aineita, niiden vaaraominaisuudet on selvitettävä tarvittaessa.

Haitta-ainepitoisten maa-ainesten luokittelu

Kaivetut haitta-ainepitoiset maa-ainekset luokitellaan kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviksi maa-aineksiksi, tavanomaisiksi jätteiksi luokiteltaviksi pilaantuneiksi maa-aineksiksi sekä vaarallisiksi jätteiksi luokiteltaviksi pilaantuneiksi maa-aineksiksi.

Tiedon siirtäminen

Ympäristönsuojelulain 139 §:n mukaan maa-alueen luovuttajan tai vuokraajan on esitettävä uudelle omistajalle tai haltijalle käytettävissä olevat tiedot alueella harjoitetusta toiminnasta sekä jätteistä tai aineista, jotka saattavat aiheuttaa tai ovat aiheuttaneet maaperän tai pohjaveden pilaantumista, sekä alueella mahdollisesti tehdyistä tutkimuksista tai puhdistustoimenpiteistä.

Määräysten perustelut

1. Puhdistustavoitteet ja -menetelmä

09.07.2024

Kohteen kunnostustavoitteet on määritetty riskinarvioperusteisesti. Puhdistustavoitteet on asetettu, jotta pilaantuneesta maasta ei aiheudu haittaa tai vaaraa ympäristölle tai terveydelle.

Haitta-aineiden riskit on arvioitu alueen käyttöön varikkona ja varastointiin. Tämän vuoksi alueen pilaantuneisuus ja kunnostustarve on arvioitava uudelleen alueen käyttötarkoituksen muuttuessa.

Puhdistustyön aikana mahdollisesti todettavien uusien haitta-aineiden riskien arviointi kynnysarvot ylittävillä haitta-ainepitoisuuksille on tarpeen, koska kynnysarvopitoisuus toimii herätearvona pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa.

2. Haitta-ainetutkimukset ja puhdistustyön laadunvalvonta

Pitoisuuksien mittaamisessa kenttämenetelmät ovat epätarkempia kuin laboratoriomenetelmät. Valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaan tutkimusten tulee perustua standardoituihin tai niitä luotettavuudeltaan vastaaviin menetelmiin. Tämän vuoksi näytteet tai osa niistä on analysoitava laboratoriomenetelmin.

Määräys on tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Maa-ainesten riittävällä ja luotettavalla tutkimisella varmistetaan, että kaivettujen maa-aineksien kaikki haitta-aineet ja niiden pitoisuudet ovat selvillä, jotta maa-ainekset voidaan käyttää hyödyksi tai ne voidaan toimittaa oikeaan vastaanottoipaikkaan. Kaivua ohjaavista näytteistä ja jäännöspitoisuusnäytteistä on tarpeen tutkia niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita kohteessa on todettu kynnysarvon ylittävinä pitoisuuksina, koska kynnysarvopitoisuus toimii herätearvona pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Määräyksessä on huomioitu maanomistajan muistutus ja siihen annettu vastine jäännöspitoisuuksien mittaamisesta.

3. Pilaantuneen maa-aineksen merkitseminen ja dokumentointi

Huomiorakenteet toimivat myöhempien kaivujen aikana merkinä pilaantuneen maan rajasta. Huomiorakenteiden asennussuunnitelman esittämisellä etukäteen varataan mahdollisuus arvioida perusteet kaivujen lopettamiselle kohdassa, johon huomiorakenteita ollaan asentamassa.

Tiedot huomio- ja eristysrakenteiden asentamisesta ovat tarpeen viranomaisvalvonnassa.

4. Työn aiheuttamien terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

09.07.2024

Kunnostuskohteen rajaamisella ja merkitsemisellä varmistetaan, etteivät ulkopuoliset henkilöt oleskele alueella ja/tai altistu haitta-aineille työn aikana.

Määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Jätelain 17 §:n mukaan vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen.

Siirtoasiakirjan käytöllä turvataan ko. jätteiden luovutus asianmukaiseen käsittelyyn ja luodaan edellytykset kuljetusten riittävään seurantaan ja valvontaan. Siirtoasiakirjat ovat tarpeen viranomaisvalvonnassa.

Alueelta luvanvaraisiin vastaanottopaikkoihin kuljetettava pilaantunut maa-aines on jätelain tarkoittamaa jätettä. Jätelain mukaan jätettä saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljetusliikkeelle tai sille, jolla on oikeus ottaa vastaan jätettä ympäristöluvan nojalla.

5. Veden tutkiminen ja käsittely

Pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, että vedessä olevat haitta-aineet eivät pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Viemäriin omistajan tai haltijan antaman luvan sekä veden puhdistus- ja johtamissuunnitelmien esittäminen ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikölle ennen vesien jätevesiviemäriin johtamista on tarpeen viranomaisvalvonnassa. Ilmoituksessa ei ole esitetty tietoja varikon alueen vesihuollosta ja Seurasaaren viemäroinnistä. Ainakin osa Seurasaaren viemäreistä on HSY:n hallinnassa. HSY:n vesihuollon liittymispalvelujen luvassa ohjeistetaan viemäriin johdettavista vesistä tehtävät laatuselvitykset.

Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa eikä lisätä haitta-aineiden kulkeutumista maaperässä. Näin ollen vain tutkitusti puhtaita vesiä voi johtaa pilaantumattomaan maaperään. Tutkimalla vesinäytteistä niiden haitta-aineiden pitoisuudet, joita maaperässä on todettu laboratorion määritysrajan ylittävinä pitoisuuksina, voidaan varmistua siitä, että myös vesiliukoiset haitta-aineet, jotka ovat jo lienneet orsi-/pohjaveteen tulevat otetuksi huomioon.

Johtamis- ja/tai imeytysuunnitelman toimittamisella valvontaviranomaiselle tarkastettavaksi ennakkoon varmistetaan, ettei vesien ympäristöön johtamisessa aiheuteta ympäristön pilaantumisen vaaraa.

09.07.2024

6. Pilaantuneen maa-aineksen varastointi alueella

Välivarastointia koskevilla määräyksillä varmistetaan, että puhdistusalueen läheisyydessä ei tapahdu maaperän tai veden lisäpilaantumista tai lähialueella oleskelevien ihmisten altistumista.

Puhtaan pohjamaan ja pilaantuneiden maa-ainesten sekoittumisen voi estää esimerkiksi lainapeitteellä tai vastaavalla materiaalilla.

7. Maa-aineksen hyödyntäminen alueella

Ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaan ilmoituskäsittelyllä voidaan käsitellä maaperän puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella.

Haitta-ainepitoisuuksiltaan kynnysarvot ylittävien ja alemmat ohjearvot alittavien kohteesta kaivettujen kaivumaiden soveltuvuus hyötykäyttöön kunnostusalueella on tarpeen selvittää valtioneuvoston asetuksen (214/2007) 2 §:n nojalla kohteen arvioinnin yhteydessä. Maa-ainesten hyötykäyttöön tarvitaan ympäristölupa, jos alueelle muualta tuotavien kaivumaiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät kynnysarvot. Lisäksi maa-ainesten hyödyntäminen edellyttää, että maa-ainekset on käyttötarkoitukseen teknisesti soveltuvaa eikä siitä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.

Joidenkin orgaanisten yhdisteiden hajukynnys voi olla niille annettuja pilaantuneen maan viitearvoja alempi, ja ne voivat täytöissä aiheuttaa hajuhaittaa. Tämän vuoksi selvästi haisevia maa-aineksia ei voi käyttää hyödyksi alueella.

Haihtuvia haitta-aineita, PCDD/PCDF-yhdisteitä tai elohopeaa sisältäviä maa-aineksia, joissa ko. haitta-ainepitoisuudet ylittävät kynnysarvot, ei voi käyttää hyödyksi alueella haitta-aineiden haitallisten ominaisuuksien ja haihtuvuuden takia.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1021, eli ns. POP-asetuksen mukaan POP-yhdisteitä sisältävän jätteen osalta on varmistettava jätteen sisältämien POP-yhdisteiden hävittäminen tai muuntaminen palautumattomasti siten, että jäljelle jäävillä jätteillä ja päästöillä ei ole POP-yhdisteiden ominaisuuksia. PBT- ja vPvB-aineiden hävittäminen ja poistaminen kierrosta tulisi olla tavoitteena. Näin ollen ko. yhdisteiden kynnysarvon ylittävät pitoisuudet tulisi rajata hyötykäytön ulkopuolelle.

Ilmoituksessa esitettävät tiedot ovat tarpeen viranomaisvalvonnassa.

8. Toiminta poikkeuksellisissa tai yllättävissä tilanteissa

09.07.2024

Ympäristöpalveluiden ympäristöseuranta- ja -valvontayksikkö voi antaa lisäohjeita pilaantuneen maan puhdistamisesta tai päättää jatkokäsittelystä ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisesti puhdistustyön aikana ilmenneiden yllättävien tai uusien tietojen perusteella.

Poikkeuksellisesta tilanteesta ja pilaantuneen alueen jatkumisesta ilmoituksessa esitetyn alueen ulkopuolelle on edellytetty ilmoitettavaksi valvontaviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle, jotta voidaan harkita tarvittavia jatkotoimenpiteitä.

9. Jälkiseuranta

Oikein suunnitellulla ja toteutetulla seurannalla varmistetaan riskinarvion oletusten toteutumisesta eli siitä, että alueelle jäävä pilaantunut maa-aines ei aiheuta pohjaveden eikä maaperän pilaantumista alueella eikä sen ulkopuolella.

10. Tiedottaminen ja raportointi

Kirjanpidolla ja raportoinnilla dokumentoidaan alueella tehdyt kunnostustoimenpiteet. Loppuraportin esittäminen on tarpeen viranomaisvalvonnassa. Määräyksellä raportoinnin toimittamisesta maanomistajalle on huomioitu maanomistajan muistutus.

Tiedotus työn eri vaiheiden etenemisestä on tarpeellista viranomaisvalvonnassa.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 14, 16, 17, 32, 134, 135, 136, 139, 155, 172, 200, 205, 209 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) 2, 3, 4, 5 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 12, 13, 17, 29, 121 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §

Toimivaltainen viranomainen

Ympäristöministeriö on päätöksellään ja VN/5635/2018 siirtänyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle toimivallan käsitellä ympäristönsuojelulain mukaiset pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevat ilmoitukset Helsingin kaupungin alueella. Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto on päätöksellään siirtänyt tämän toimivallan ympäristöseuranta- ja -valvontayksikön päällikölle.

09.07.2024

Ilmoituksen käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Ilmoituksen käsittelystä peritään 875,00 euron maksu. Helsingin kaupungin Taloushallintopalvelu-liikelaitos toimittaa laskun ilmoituksen tekijälle.

Maksu määräytyy Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (ympäristö- ja lupajaosto 15.2.2024, 31 §) perusteella.

Päätöksen tiedoksianto ja voimassaolo

Päätöksestä kuulutetaan julkisesti Helsingin kaupungin internetsivulla, osoitteessa <https://paatokset.hel.fi/fi/kuulutukset-ja-ilmoitukset>

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta. Päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, mikäli päätöksestä ei valiteta.

Päätös on voimassa viisi vuotta.

Muutoksenhaku ja täytäntöönpano

Valitusosoitus on liitteenä asianosaisille. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Lisätiedot

Heli Lehtinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 09 310 35623
[heli.k.lehtinen\(a\)hel.fi](mailto:heli.k.lehtinen(a)hel.fi)

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös

Otteet**Ote**

Ilmoituksen tekijä
Uudenmaan ELY-keskus
Maanomistaja
ESAVI työsuojelu
HSY
Rakennusvalvonta
Käsittelijä

Otteen liitteet

Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös
Hallintovalitus, YSL ilmoituspäätös

09.07.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 73 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- asianosainen
- rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
- muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Päätöksen katsotaan tulleen valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivulla.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen ja valituksen toimittaminen

Valitusviranomainen on Vaasan hallinto-oikeus.

Vaasan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus

09.07.2024

PL 204
65101 VAASA
Faksinumero: 029 56 42760
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43
65101 VAASA
Puhelinnumero: 029 56 42780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00–16.15.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen viireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

09.07.2024

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon asiointiosoitteet ovat seuraavat:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Ympäristöpalvelut
Ympäristöseuranta ja valvonta
Yksikön päällikkö

Pöytäkirja

22 (22)

09.07.2024

Jari-Pekka Pääkkönen
vs. yksikön päällikkö

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 10.07.2024.